

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetmény-, nyilttér- és felszámolások.

Hirdetési díj:

Egy négy hasábos petitsor térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után . . . 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont” kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetéseket legzélszerűbben postautalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

Az állami deficit elenyésztetése.

A 14-ik számban közzétett, ily tárgyú cikkre akarok — a tisztelt szerkesztőség engedelmével — néhány megjegyzést koczkaztatni.

A figyelemre méltó közlemény írója, javaslatában kilátásba helyezte a magyar állam passzívainak s deficitjének lassu bár, de biztos elenyésztetését.

Oly eszme ez, mely megvalósítása esetén számokkal alig kifejezhető értékkel gazdagítaná a magyar kincstárt, — s jólétet árasztana az egész társadalomra; mert megszüntetvén a deficit, kevesbednék az adó, s ezzel karöltve, soha nem reményelt mérvben emelkednék az ingatlan vagyon — s a munka értéke, — melyek pedig köztudomás szerint a minimumra szálltak alá.

Közvetett eredménye lenni s a szomszéd birodalmakban oly felelmetessé vált, nálunk még alig mutatkozó szocialismus, communismus, s egyéb ily természeti társadalmi bajok fenyegető veszélyeinek elhárítása.

A megpendített eszme sokak előtt chimérának tűnik fel; kicsinyítő mosolyt csal az ajkakra. De mauapság a „lehetetlenség” — „képtelenség” kifejezések nagyon korlátolt határok közé szorítják.

Ne hirtelenkedjünk tehát az ítélettel.

Ezek előrebocsátása után át kellene térnem a javaslat tüzetes megvitatására, s különösen méltatására azon a javaslat sarkpontját képező eszköznek, melytől a tervezet megvalósítása feltételeztetik. S ez: az államadóssági kötvények mimódoni megszerzethetése.

De itt egy megfejthetlenné látszó, megoldásában még csak nem is sejtethető problémával állunk szemben; azon kérdéssel t. i.: miként, hol szerezzük meg azon számtalan milliót képviselő értéket, mely az államadóssági kötvények „sinequanon”-ja, mert semmiből, semmiért, értéket venni nem lehet.

A javaslat e tekintetben megnyugtató ígéretet nyújt előlegül, azt mondván: hogy a fedezetül szolgáló érték kölcsön útján lenne beszerzendő és pedig a javaslat szerzője által tervezett, s egészen új rendszeren nyugvó intézettel, mely sajátos módon a jelzálogul szolgáló ház- vagy földbirtok számára a kölcsönvett összegnek megfelelő új tőkét teremtené. — S e kölcsönművelet segítségével nem csak a kölcsön lenne törleszhető, hanem mintegy nyereséménykép új tőke állana elő. — Más szavakkal: ezen sajátos módon tervezett pénzügyintézetnek a kölcsönvevő részvényesévé is válnék, s annak biztos kilátásba helyezett nyereséményébe osztoznék.

Nem tudom, helyesen fogtam-e fel a közlemény értelmét? Ha igen, akkor a reménybeli előnyök következő sorozatot tüntetnének elő.

Az állami deficit elenyésztetése.

Az állami adósság hazatelepítése, s ez által a kamatoknak elvonása a külföldtől, — s idő folytán az állami adósságnak elenyésztetése.

Az ingatlan birtok s munkaerő értékének emelése.

T Á R C Z A.

Havi teendők a virágos kertben.

Az enyhébb, kellemesebb időjárás most már állandóbb jellegűt ölt, a májusi szép napok következnek. Mindenfelé, a merre csak tekintünk, minden zöldelő sarjad, s a tavaszi növények virágainak édes illata, változatos színvegyülete a természetnek egészen más életet kölcsönöz.

Bizvást elmondhatjuk most már: „megenyhült a lég, vidul a határ.”

Ilyenkor pedig a növények nedvkeringése s általa erőteljesebb növekedése is megindul, minek következtében több táplálékra is van szükségük, tehát az eddiginél gyakrabban kell öntözni, még pedig reggel és este s a mennyire lehet állott vagy pedig patakvízzel.

Az olyan virággyakokat, melyek talán éppen az öntözés következtében megseerespednek, annyiszor a mennyiszer annak szükségét látjuk, fogas kis kézi kapával kell porhanyítani, s az azokban keletkezett gyomnövényektől tisztán és rendben tartanunk csaknem folytonos dolgot ad.

A gyepszőnyegnek is minden nem odaváló dudva és gaznövénytől tisztára gyomláltassanak. Május második felében a pázsit levágatik, azonban ha netalán előbb is magasra nőtt volna, learatását előbb is fogatosíthatni. Ugyancsak e hó vége felé veszi kezdetét a melegágyakban kelesztett és nevelt viráglantáknek a szabadba való kiültetése, s míg csak egészen be nem végeztetik, folytonosan tart; ez ültetvényeket eleinte — főleg ha a föld hamar szárad — gyakrabban szokás öntözniük.

A virágzó kankalínok, Primula, szegfűvek és tulipántok, a mennyire azt a körülmények engedik, az eső és a nap ellen óvattassanak. A begóniák Canna és a Georginák gumói e hó elején, legkésőbb

Az adók fokozatos leszállítása, s a jólét általános elterjedése.

Azon tény, hogy a kölcsönvevő a kölcsönzés által nem terhelné meg birtokát, mert a kölcsönvett összeg a jelzálog értékének emelkedésével kiegyenlíttetnék, s így, habár kölcsönt vett, mégsem lett terhelve; — s mi több, a hitelművelet, időfolytán a kölcsönt teljesen törleszti; s azon felől a kölcsönző egyén, mint a kölcsönt közvetítő sajátos pénzügyintézet részvényese, e részvénye által új vagyont szerez.

S még valami ráadásul, az t. i.: hogy a reménybeli előnyök kiaradnának azokra is, kik a kölcsönműveletben nem részesülnének, mint p. o. a tőkepénzesek, s a keresetadó I. 3. 4-ik osztályába tartozó adósok, vagyis mindazok, kik a föld és házbirtokkal nem bírnak. S miért? mert ezek adója is kevesbednék.

Nagyon sok egyszerre a jóból. Valóságos Eldorádó. De hát várjuk, — türelmetlen kíváncsisággal várjuk az ígéret beváltását. S én a magam részéről a — valóban — nagyszerű eszmének eddigi kifejtésében mintegy garantiáját találok a kedvező eredménynek. *

Az ipariskolai növendékek vizsgálja.

(Rimaszombatban, 1883. ápril 22.)

Az iparos tanulók esti oktatásának eredményével azok, kik ez ügy iránt érdeklődve, a mai vizsgát végig hallgatni érdemesnek tartották, a tanoncok előmenetelét illetőleg, meg lehetnek elégedve, s e tekintetben nem vonhatják meg elismerésüket sem a működött tanároktól, sem a tanulók nagyobb részétől: — ugyanezért csak sajnálattal lehet jelezniük azon körülményt, hogy a közönség e vizsgán ha nem is esekély számban, mindazáltal kisebb arányban volt képviselve, mint az, különösen iparos köreinktől, méltán várható lett volna.

Ezuttal nem kutatva a mutatkozott közöny okait, megkísértjük e vizsga lefolyását röviden előadni, őszintén ohajtván, hogy itteni tapasztalataink e szerény közlése hasznára váljék azon ügynek, melyet városi hatóságunk tetemes anyagi-, tanfériaink szellemi áldozatok árán is előre vinni törekednek.

Előre bocsátjuk, hogy ipariskolánk előkészítő, első és második osztályra van felosztva, tanrendszere pedig főleg gyakorlati elveken nyugszik, s kizárólag a mindennapi élet szükségelte ismeretek nyújtását tekinti egyedüli feladatául; s hogy e rendszer a célznak megfelel, azt az eredmény teljesen igazolta.

Nevezetesen az előkészítő osztály bemutatta olvasási gyakorlati mellett írás példányait; az elsőben, általán véve a tanoncok nagyobb része dícséretes figyelmet, az olvasott tárgy szabadon rögtönzött ismétlésében értelmes felfogást tanúsított, írásai pedig kivétel nélkül oly tisztán s anyagi gondnal voltak kiállítva, hogy e tekintetben a másik két osztállyal is diadalmasan versenyzett, igaz ugyan, hogy ez osztály növendékei az írás-olvasáson kívül még csak a számolás elemeivel, s a rajz alapvonaláival foglalkoznak, s így

közepé táján, mulhatlanul kiültetendők: a Fuchsia, Heliotropium, Pelargonium és verbena tövek is, a részökre kijelölt és fentartott virággyakba, a szabadba ültethetők ki. A virágcserepekben levő disznóvénnyek nagyobb része, az öntözőkanna rostáján át bőven megöntözött, szintén a szabadba tehető, hol mindenki izlés és tetszése szerint csoportosítva helyezi el, és egész nyáron át hagyja állani.

Hogyha a Cannák, Georginák és más gumós disznóvénnyek hajtásai szépen indulnak s éjszakánként zord időjárás vagy utóderéktől lehet féltetniük, úgy gyöngye fakadásait üres virágcserepekkel betakarítani ne feledjük el; egyáltalában igen ajánlatos, minden zsengébb növénynek éjen át való befedtetése, míg a szőlős gazdákat ijesztő fagyrem. — az Orbán napján tul nem estünk. S ennek tudatában, minden előre látó virágtenyésztő, jól eleve gondoskodik arról, hogy szükségletének megfelelően elegendő üres virágcserepei legyenek, hogy a mikor kell, kedvező virágait, azokkal a hideg kártékony pusztításai ellen megóvhassa.

E hó folytán vetendők el a különféle gyöngéd és finomabb olyan disznóvénnyek magvai, melyek az átültetést nem igen szívelik és legott állandó helyükre szoktak vetni. Ide számíthatik több szulák-faj. Convolvulus, a minő a háromszinű és az indás, C. tricolor, C. purpureus, néhány eszeske-kürt faj, Oenothera, és pedig: a cserjesedő, Oen. fructitans, hosszú virágu, Oen. longiflora, a rózsás, Oen. rosea, s a szárnyas Oen. tetraptera.

A virágcserepekben elvirágozott valamennyi hagymás disznóvénny is a szabadba ültetendő ki, még pedig úgy, hogy földestül kiborítva a szár és leveleket mint egy két ujnira levágjuk és ültetjük ki.

Gyöngyvirág Convallaria majalis, töveket szintén most ássunk az erdőben, s nedves félárnyékos helyen plántáljuk el, hogy izedei ezéltől majd a farsangon virágoz-

az írásra aránylag több időt fordíthatnak, mint a másik két osztály, mindamellett el kell ismernünk, miszerint az illető tanár sikeresen küzdött meg azon nehézségekkel, melyek, főleg tanítványainak gyakori mulasztásai folytán, működésében gátolhatták.

Az első és második osztály vizsgálja együttesen lett megtartva, s itt öröndetesen tapasztalhattuk, hogy a lelkiismeretesen épített alapon, szakavatott ügybuzgó tanárok rövid idő alatt is mennyire képesek gyarapítani azon iparos tanulók ismeretkörét, kik nem vonatnak el az intézet szorgalmas látogatásától.

E két osztály olvasási gyakorlatai már legnagyobb részben folyékonyak, szabatosak, kellően hangsúlyozottak; iratpéldányaik, melyek tárgyai az üzlet köréből merítvék, tiszták ugyan, de már meglátszik rajtuk, hogy a tanulók rövid idejének több tárgy között kell megosztolnia, mint az előkészítő osztályban; a betűk már kevésbé szabatosak, hanem a rajzok annál feltűnőbben szépek, sőt meglepők. Ugyancsak dícséretes előmenetellel találkozunk ez osztályok tanulóinál a gyakorlati számtan, mértékek ismerete, alkalmazása, üzleti könyvek, levelek és irományok készítése körében; s hogy ezen ismeretekben a tanoncok csakugyan otthonosak, azt legjobban bizonyították azon könnyűséggel adott határozott feleletek, melyekkel a közönségből felhagyott néhány kérdést megfejtették.

Mindenik osztály vizsgáját azon tanulók megjutalmazása követte, kiket a tanári kar, tekintetbe véve szorgalmukat és jó erkölcsü magaviseletüket is, kitüntetésre ajánlott. Nevezetesen az előkészítő osztályból Bodon Károly és Laurenszik Lajos, az I. osztályból Czikoronyay Lajos és Géczy László, a II. osztályból Szűcs László és Lovas Lipót lettek a városi hatóság részéről 1—1 ezüst forinttal megjutalmazva.

De minél inkább öröndünk ezen szép eredmények, melyért első sorban tanáraikat illeti meg a feltétlen elismerés, annál kevésbbé, sőt éppen ezen okból nem hallgathatjuk el amaz elszomorító tapasztalatokat, melyeket ugyan-e helyen nevezni alkalmunk volt.

Közönségünk általában, de iparos köreink nagy része nem viseltetik az iparos oktatás ügye iránt olyan érdeklődéssel, mely elegendő biztosítékot nyújthatna arra nézve, hogy ez ügyben melynek felvirágzásától nem ok nélkül várjuk társadalmi viszonyaink gyökeres megjavulását, hatóságunk anyagi áldozatai, tanáraink szellemi munkálkodásai, mindnyájunkra nézve áldásosak legyenek.

Egyébiránt közönségünk ama része, mely csak bevásárlásai folytán érintkezhetik a kézművesekkel, ha nem törődik az iparos tanulók oktatásának ügyével, hiba ugyan, de még talán megoosátható, — míg azon önálló iparosaink, a kikre ugyszólván életkérdéssé vált: azok vétkeznek a kezeikre bízott ifju nemzedék, súlyosan vétkeznek saját polgári kötelességeik ellen akkor, midőn nemesak magokat tartják távol az iparos esti oktatás eszméjétől, de még csak erkölcsileg sem működnek oda, hogy tanonezaik ezen oktatást szorgalmasan látogathassák.

tatásra elegendő készletünk legyen s a kertben levő állandó gyöngyvirággyakot ne kelljen bolygatnunk.

Az elvirágozott virágedényekben levő rózsák tövek nem különben a közönségesebb dícserejek: Syringa, Spiraea vagy át ültetessenek vagy a szabad földbe ültetendők ki. A virág cserepekbe vagy ládikákba vetve volt tavaszi és cizifra Kankalín, Primula veres és auricula, idején, mikor még első levélkéjük kezd fejlteni, 5—7 cm. távolságra egymástól piqurozandók.

A szegfűveket s minden más cserepnövényeket hogyha levelészek, — Blattläuse — lepik el, legegyszerűbben és legbiztosabban úgy szabadítjuk azoktól meg, hogyha egymásután következő néhány májusi éjen át, cserepestől magasabban nőtt fű közelébe vagy közéje helyezük el, hol ez alkalmatlan rovarok inkább a fűszálakra szédlednek s volt tanyájuk megmenekül tőlük. A kárttevő rovarok különben kímélet nélkül irtassanak.

A hidegházi növények-ről dugványok eszközendők s ilyenre legalkalmasabb a már kiürített melegágyakat felhasználnunk.

A hajtó vagy melegházak különféle disznóvénnyek, melyek abban virágoznakak vehetők igénybe. Kiválóan megfelelők e célra a torokrojt, Nerium Oleander az Achimenes, Gloxineák, Gesneria, Hibiscus, Vinca rosea és alba, a Gardeniák és sok más.

E hó folytán javában nyílnak már: a Ranunculus, Anemona, Convallaria, Hesperis, Cheirantus cheri, sárga ibolya, — Tritillaria, Primula auricula, néhány faj Iris, Paeonia és számos közönségesebb kerti disznóvénny. A növényházakban levők közül pedig: Aloe, Canna, Cineraria, Diosma, Messentbriantemum, Rhododendron, és Caetusok.

A rózsák virágzásának havában a juniusba teerdőkről, legközelebb szintén megfogok említeni.

Kunszt János.

Hogy e tekintetben iparosaink nagy részét méltán terhelni vád, azt számokkal lehet bizonyítani.

Ugyanis az előkészítő osztályba beiratkozott 56 tanuló, ezek közül megjelent a vizsgán — Vasárnap délután! — 27. mond: huszonhét! — Az összes tanulóknak túlnyomó része 10. egész 108 órát mulasztott fél év alatt igazolatlanul. E számadatokkal szemben azon mesterek, kik még a vizsga napjáról is elfeledkeznek, önmaguk hívják ki maguk ellen a törvény szigorát, — s hiszik is, hogy e részben a kir. tanfelügyelői és a polgármesteri hivatal alkalmazni fogja a törvényes, — s ha kell a kényszerítő eszközöket is.

De valósággal szégyenítő azon gondatlanság, mely leginkább az előkészítő osztály növendékeinek külső megjelenésében mutatkozik; az illem, a józanság, a vizsgálati bizottság, a közönség, a tanári kar iránti tisztelet, az alkalom, a nap ünnepélyessége külön-külön is elég ok lett volna arra, hogy a mesterek tanonezaik testi, ruházati tisztaságára e napon szigorúan felügyeljenek. — mert bizony higgyék el, hogy a hanyag külsejű gyermekekről vehetnénk helyes mértéket azon buzgalomra, melyvel családai, polgári és hazafiai kötelességeiket teljesíteni szokták. — mert e részbeni mulasztással szemben még a „sürgős munka” kifogással sem élhetnek, miután a vizsgára menendő az év eme vasárnapra tett 365-ik napjának délutánja munkával el nem foglalható.

Különbösen hallottunk panaszt arra nézve is, hogy városi hatóságunk a tapasztalt igazolatlan mulasztásokkal szemben sokkal kiméletelebberen járt eddig el, mint az kívánatos lett volna, de miután polgármesterünk is jelen volt a vizsgán, s közvetlenül szerezhetette be az említett adatokat, biztosan várhatjuk a fenforgó bajok orvoslását.

Jelentés

a rimaszombati korcsolyázó egyesület 188²/₃-ik évi működéséről.

Tisztelt közgyűlés! A rimaszombati korcsolyázó egyesület életében mindenestre a mult idénytől állott bejelentékenyebb változás az által, hogy az 1882-ik év szeptember hó 23-án tartott közgyűlés az egyesületnek 3 évre történő szervezkedését kimondotta s keresztül vitte azon szabályok alapján, melynek pontjai biztos irányt jelöltek ki az egyesület előrehaladásában.

Igy, ha az idén úgy az egyleti tagok számának szaporodásával az egyesületnek erkölcsi, valamint a vagyoni állásával az egyesületnek anyagi eredményes működését látva, megelégedéssel tekinthetünk vissza az elmúlt időnyre, csak szerencsét kívánhatunk a rimaszombati korcsolyázó egyesület tagjainak, kiknek mindegyike tettel, szóval, erkölcsi és anyagi támogatással egyesületünk jelen színvonalára emelni a legjobb akarattal igyekezett.

Hogy ha mégis mindezeknek dacára talán hiányokat érzünk, a mennyiben még sok a teendőnk, beszerzendőnk ahoz, hogy a korcsolyázó egyesület pályáját a szükséges, hasznos, észszerű és izlés minden kellékével ellátva kellemetes otthonjává tehessek az egyesület tagjainak, az eddig egyesületünk iránt tapasztalt általános érdeklődésből bátran merjük reményleni, hogy csak egy kevés kitarással a közel jövő is már megengedi értünk, hogy mind a felsoroltakat meg-szerelhessek s eddigi igazán nomád egyesületi életünket végleg állandósíthassuk. Ertem ezalatt pályánk területének tökéletes rendbehozását s a kellő építkezések megtételét.

Az egyesület választmánya már az idén élénken foglalkozott azzal, hogy e tárgyiანი misszióját megoldja, mert az egyesület tagjai számának szaporodásával a mint egy rész meggyőződhetett, hogy jégpályánk területe ma-holnap kicsinynek bizonyul be — úgy égető szükségét érezte viszont, hogy a közönség kényelmének tekintetéből egy csarnok építtessék. Azonban e talán majdnem mindnyájunk kedves ideája aligha csak jámbor óhaját nem marad. Általános tudva van, hogy a csarnok építés mennyi kiadással jár. Az építkezés fedezésére szolgáló megtakarított mintegy 350 forintnyi tőkénk — bár mily szép eredménye is egyesületünk két évi működésének — egy negyed részben sem elég.

Egyesületünk eddigi működése elég biztató — batorító ugyan arra, hogy érdekében ügyünknek valami nagyobb dolgot merjünk is, — de kötelesség, hogy az egyesület magát kétséges vagy pláne veszélyes vállalatnál ne kockáztassuk. A betervezett csarnok terve és költségvetése bírálatunknak vetettvén alá, a mig egyrészt tudjuk, hogy bizhatunk az egyesület tagjainak áldozatkészségében, úgy másrészt ezen — az egyesület érdekében — fontos ügy megfontolását nem ajánlhatjuk eléggé, mielőtt az építkezésre nézve a mai határozatot meghozza a t. közgyűlés.

Átérve tulajdonképeni beszámoló évi jelentésünkre, csak a fentebbiekben elmondottaknak megerősítésére vonatkozó adatokat sorolhatom elő a midőn regisztrálom, egyesületünk újra alakulásának első napja — az 1882-ik év szeptember hó 23-ától történtek. Az egyesület 3 évre alakulván, elnökké: Institorisz Endre ügyvéd urat, alelnökké: Dapsy Viktor földbirtokos, titkárrá: dr. Löcherer Tamás orvostudor, pénztárnokká: Brabecz Sándor pénzügyi fogalmazó, pályafelügyelővé: Simko Ferencz telekkönyvezető, választmányi tagokká: Bodor István gymn. tanár, Bornemissza László m. aljegyző, Czikora István közs. isk. tanító, Folyamir Kálmán nép- és iparbanki könyvelő, Lengyel Samu takarékpénztári könyvelő, Szabó Károly földbirtokos, Szentpéteri Béla m. árvászéki előadó, Törköly József községi iskolai igazgató tanító urakat választá meg.

Az így megalkotott választmány négy ülésében mintegy 28 tárgyan intézkedett. Alaprend és háziszabályai értelmében a tagok beiratkozása részint az egyesület külső, belső és pénzügyeinél igyekezett hiba nélkül eljáráni. Intézkedéseinek eredményeként az egyesületnek a mult idényben Hámos Aladár és Hámos Zoltán földbirtokos urak 20—20 forinttal az egyesület alapító tagjai közé lépven 3 alapító, 62 rendes, 72 foglalkozó, 16 pártoló, összesen 153 tagja volt, így az 188²/₃-évihez képest 43 taggal több.

Az egyesület tagjainak ily számban való szaporodásával szemközt a pálya területének kicsinyisége, hogy sokszor érezhető volt, mindnyájan tudjuk. Különbösen is nagyobb versenyek rendezésére pedig egyáltalában elégtelennek látszott. Bár sokszor, épen a vasárnap délutánján volt oly enyhe idő, hogy az idén mindössze zene mellett korcsolyázást 3-szor rendezhetett az egyesület, dacára annak, hogy teljes két hónapon át január és február havában mindnyájan élvezhettük az igazán legtöbbször kiválóan jó jégpályánkat. Épen a fentebb elmondott körülményből magyarázható az, hogy az idén rendkívüli bevételeink az ünnepélyekből csak 15 frt

40 krnyi összeget tesznek ki. De ezen veszteséget kiközösítte azon 63 frt 30 kr., melyet az egyesület javára az ifjuság a f. év február hó 1-én rendezett táncvizsga tisztá jövedelmeként átadott. És itt kedves kötelességünknek tartjuk, ha ezért különösen Hámos Aladár úrnó ő nagyságának mint a bál védnökjének — egyesületünk céljainak előmozdítása érdekében tett lekötelező fáradozásaiért, melylyel a bál fényes sikerét biztosította — őszinte köszönetünket fejezzük ki.

Nem különben Rimaszombat város nemesen gondolkozó tanácsának, ki minden nemes szél iránt szokott nagylelkűségével a bálterem díj fejében fizetni szokott 25 frtot az egyesület alapítókének gyarapítására kegyesen elengedte. És mit mondjunk az egyesület ifjuságának dicsőségét, — kiknek példás buzgalomuk a bál sikerével már megvolt jutalmazva, — mint nyilvánosan elismerjük, hogy mint eddig, úgy ezentul is egyesületünk rendíthetetlen oszlopai levének, minden ügyeinkben teljes bizalommal tekintettünk s tekintünk a jövőben is rájuk. Mert egyesületünk megszokta azt, hogy bennök esalatozni nem lehet a magukra vállaltak teljesítésénél. Hogy az egyesület az idén 62 frt 97 krt beruházásra fordított s hogy a pályafentartási költségeknél a lehető megtakarításokat szem előtt tartva, 176 frt 15 krt adott ki, s mindezek mellett mégis az egyesületnek mult évi 153 frt 63 kr. tőkéjét még 192 frt 28 krral, jelenleg 345 frt 91 krnyi tőkére szaporította, örömmel és a megnyugtató jövő tudatával zárhatjuk be az egyesület ez idei működését azon óhajással, hogy a t. közgyűlés mint eddig, úgy ezentul is jelölje meg a multban a hibát, mit a jövőben kerülnünk kell, és adja meg az irányt, a melyben az egyesület ügyeit vezetnünk leginkább kívánatosnak tartja.

Rimaszombat, 1883. ápril 15.

Dr. Löcherer Tamás,
a korcsolyázó-egyesület titkára.

Felhívás a hazai közönséghez az 1885. évben Budapesten tartandó országos általános kiállítás érdekében.

Közel negyven éve, hogy nem volt az ország fővárosában iparkiállítás, és husz éve, hogy nem rendeztünk Budapesten gazdasági kiállítást.

Ez idő alatt úgy az ország egyes városai, mint a külföld is sűrű egymásutánban rendeztek kiállításokat, melyeken a hazai termelők csaknem kizárólag hazafiai kötelességérzetükben vettek részt, mert csak kivételes esetekben várhattak oly anyagi előnyöket, melyek a hozott áldozatokkal arányban állottak.

Most, midőn általánossá kezd válni az a meggyőződés, hogy a hazai ipar fejlesztése legfontosabb és legsürgősebb feladataink közé tartozik, a hazai ipar állapotával, termelési képességével és hányaival alaposan és rendszeresen meg kell ismerkednünk.

A hazai ipar — legtöbb ágában — már ma is a fejlettség oly fokán áll, hogy szükségleteinket a hazai ipar termékeivel fedezhetjük.

Magyarország iparának azonban eddig nem volt még egyetlen alkalma sem, hogy készítményeit teljes áttekinthetőséggel, alkalmas helyen és időben a fogyasztó közönség egész tömegének bemutathatta volna.

Egyik legfontosabb feladatunk ennél fogva a hazai fogyasztó közönségnek iparunk számára való meghódítása és a versenyző külföldi termékeknek lehető kiszorítása; ezt azonban leginkább úgy érhetjük el, ha rendszeres, általános kiállításban feltüntetjük a nemzet színe előtt azt, mivel rendelkezünk.

E célból az 1885. évben Budapesten, az ország fővárosában, mint a társadalmi, értelmi, anyagi és forgalmi erők központjában, országos általános kiállítás fog tartatni.

A kiállítás általános, azaz nem kizárólag iparkiállítás, hanem gazdasági és állatkiallítás, nemkülönböztetve közoktatásügyi, művészeti stb. tárgyak kiállításával kapcsolatos lesz.

A kiállításnak ezen általános jellege lehetővé teszi, hogy közgazdasági és közművelődési helyzetünk egész terjedelmében feltárassék. Elő képen feltüntetjük e kiállításon az ipar relatív helyzetét és fejlődésének aránylagos fokozatát, egybehasonlítva a mezőgazdaság, valamint a művészet állapotával.

E kiállításon alkalom fog nyílani arra, hogy az ipar könnyen felismerhesse, mennyiben és hol nyerhet a mezőgazdaság és művészet részéről támogatást és viszont. Az iparos föl fogja találni azon forrásokat, melyeket az ország mezőgazdasága nyújthat neki a feldolgozásra szükséges nyersanyagok alkalmas beszerzésekor, holott eddig ebbeli igényeinek kielégítésénél talán a külföldhöz fordult. A földműves, az állattenyésztő, a gazda viszont közelebből fogja látni a hazai ipar termékeit és sok esetben esodálkozni fog azon, miért nem szerezte be eddig is szükségleteit az ország iparosainál. Az ismeretek tángulása kölcsönösen oda fog hatni, hogy a belföldi termelés és tevékenység piacza kibővítették, a belföldi forgalom nagyobbodjék és hogy a hazai ipar és a hazai termelés saját hazájában állandó piacot biztosítson magának.

A kiállítás főcélja ennél fogva a magyarországi kézműves gyáripari tevékenységnek, valamint az ezekkel kapcsolatos művészeti törekvéseknek hű képét nyújtani, a létező iparfejlesztési intézményeket feltüntetni, javítani és újabbakat létesíteni.

Célja továbbá, hogy a művészetnek és a tudomány-nak az iparra és technikára való alkalmazását és ennek ez irányban való befolyását lehetőleg teljes és áttekinthető képen is feltüntesse és e befolyás nyomán keletkezett gazdasági változásokat a czikkék értékre, az elárulásra és kereskedésre vonatkozólag tisztán kimutassa; továbbá hogy az ország mezőgazdasági, állattenyésztési, erdészeti, bányászati viszonyait feltüntesse; s végre, hogy az ország egyes vidékeit termelő és előállítási képességükről közelebbről felvilágosítsa, az ennek folytán netán keletkező öntudatos kezdeményezéseket támogassa, a támogatásra és fejlesztésre váró ipar-ágak felvirágzását előmozdítsa, s a létezőnek fejlődésére, annak megismertetése által alkalmat szolgáltatson s általában hogy a jövőbe vetett bizalmat minden körben megerősítse.

E cél előmozdítása végett az anyag- és technológiai feldolgozás szerint rendezendő csoportokban a kiállítás lehetőleg teljes, áttekinthető képet fog nyújtani a gazdaság, erdészeti, bányászati állapotáról, az illető iparüzésről s az annak rendelkezésére álló eszközökről, a nyers anyagoktól kezdve a legtökéletesebb műipari részletekig

Mindezeknél fogva hazánk anyagi jólétének emelése érdekében teljes bizalommal reméljük, hogy Magyarország közönsége a termelés minden ágában élénk részt veendő az 1885. évben Budapesten megtartandó kiállításon.

Kifejezven abbeli reményünket, a kiállítás sikerének érdekében már most egy nagy fontosságú kérésrel fordulunk a kiállítási szándékozó közönséghez.

A kiállítás sikerének, valamint abból az országra háramlandó anyagi előnyök érdekében kérjük a kiállításban részt venni szándékozókat, hogy a gyakorlati működéstartsák szem előtt, hogy arra igyekezzenek, miszerint iparunknak és gazdaságunknak életrevalóságát, gyakorlati értékét és használatosságát ismertessék meg, s ne kívánják egyes szokatlan, rendkívüli, talán magában igen érdekes, de a gyakorlati életben kevésbé elterjedt tárgyaknak kiállítását.

Nem a rendkívüliségek, a sajátságosságok megismertetése fog hasznára válni az országnak és magának a kiállítónak, hanem az, ha be tudják bizonyítani, hogy állandó használható munkát tudunk előállítani, hogy gondosan ápolat, egészséges és messze távolba is elszállítható ipar és gazdasági terményeinkkel kiálljunk a versenyre.

Ez alkalommal azon jogosult reményünknek adunk kifejezést, hogy az ország vagyonosabb osztályai iparkodni fognak iparosainknál oly megrendeléseket tenni, melyek egyrészt a kiállítás díszítését képezhetik, másrészt iparosainknak alkalmat szolgáltatnak versenyképességük kimutatására.

Tudatjuk a tisztelt közönséggel, hogy a megtartandó budapesti országos általános kiállításra vonatkozó mindazon közleményeket, a melyeknek ismerete a kiállítási szándékozónak kívánatos, a legrövidebb idő alatt közzé teendjük.

Addig is már eleve figyelmeztetjük a hazai közönséget, hogy a kiállítandó tárgyak bejelentésére határidőül folyó évi december hó 31-ét tűztük ki.

Netalán kivánt felvilágosítások és értesítések egyelőre az 1885. évi budapesti általános kiállítás országos bizottságának hivatalos helyiségében (Budapest, Ferencz-József-tér 6. sz. a.) s később az Aradon, Brassóban, Budapesten, Szegeden, Debreczenben, Nagy-Váradon, Fiumében, Kassán, Kolozsvárt, Miskolczon, Pécsen, Pozsonyban, Sopronban és Temesvárt alakítandó kerületi kiállítási bizottságoknál, s végül a Budapesten, valamint a megjelölt városokon kívül iparilag jelentékenyebb helyeken felállítandó helyi kiállítási bizottságoknál szerezhetők.

Kelt Budapesten, az 1885. évi budapesti általános kiállítási országos bizottságának 1883. évi április hó 9-én tartott üléséből.

Matkovits Sándor, elnök.

Gróf Zichy Jenő, másodelnök.

Gazdáink figyelmébe.

A Gömörmezei gazdasági egyesület tagjainak figyelmébe ajánljuk az alább közölt felhívást, melyet a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek II-ik nagygyűlése által kiküldött bizottság intézett a megyei gazdasági egyesületekhez, valamint az általa kidolgozott szövetség-tervezet, annyival inkább, mivel e tárgyban már május 25-én újra közgyűlés fog tartatni, így mindkettő az egyes gazdasági egyesületek által letárgyalandó, hogy a közgyűlésen a netalán szükséges módosítások megtétezhessenek.

Tisztelt egyesület! Ha hazánk mezőgazdasági érdekeit kellőleg megóvni s lehetőleg előmozdítani kívánatosnak tartjuk, ha e tekintetben oly sikerrel akarunk óhajainknak érvényt szerezni, mint ezt a kereskedelem és ipar érdekei közé csoportosultak tényleg teszik, ha szükségesnek tartjuk, hogy azon nehéz versenyben, mely a külföldi termelésnek reánk nézve mindinkább kedvezőtlenebbé alakulása folytán elő áll, helyt állhassunk, — ha azt akarjuk, hogy az állam nevedő szükségleteire kívánt áldozatokat nemcsak kénytelenek, de képesek is legyünk meghozni, az esetben az első lépést melyet e részbeni számos teendőnk sorában megtennünk kell az, hogy szétszórt tevékenységünket egyesítve, érdekeink védelme és előmozdítására szövetezzünk, s termelésünk útjában álló akadályainak eltávolítása és termelésünk fokozása érdekében ösmereteinket, tapasztalatainkat összegezzük és benső érintkezéseink által minél szélesebb körben értékesítsük.

A gazdasági és a gazdaság egyes specialis ágait kultiváló egyesületek azok, melyeknek ésszerű és helyes elvben való szövetsége által az imént említett célok érdekében a mezőgazdák tömörülése elérhető, — s teljesen csak úgy érhető el, ha kivétel nélkül minden gazdasági és a gazdaság egyes specialis ágaiat foglalkozó u. m. állattenyésztési, szőlőművelési, borsászati, kertészeti, méhészeti, haltenyésztési stb. egyesületek egy szövetségbe lépve, hozzájárulnak a közös irányú és vállalt tevékenységhez s évenként legalább egy ízben megtartandó közgyűlésen adnak hathatós módon kifejezést óhajainknak.

E szükség érzete vezette ahulirt- s a szövetségbe már eddig belépett egyesületek második nagygyűlése által kiküldött bizottságot arra, hogy felhívja a t. egyesületet, mivel még a szövetségben eddigél képviselve nincs, hogy a gazdasági országos szövetségbe belépni, — s a f. év május hó 25-én, d. e. 10 órakor Budapesten, a köztelken tartandó III-ik nagygyűlésre, melynek egyedüli tárgyát az képezendi, hogy megállapítsa azon módozatokat, melyek szerint e szövetség magát berendezze és tevékenységét szabályozza, — kiküldöttéi által magát képviseltetni méltóztassék.

E nagygyűlésen minden szövetségbe lépett egyesület egy szavazó és meg nem határozott számú véleményező tag által képviseltetheti magát, s midőn ezt közölni batorodunk, egyszersmind tisztelettel mellékeljük azon pontokat, melyeket a kiküldött bizottság e szövetség szervezkedésének kérdésében a nagygyűlés tárgyalásai alá bocsátani fog.

Melegen ajánlva a t. egyesületnek a hazafias célt, — mely bennünket a felhívásra ösztönöz, ismételten batorodunk felkérni, hogy a szövetségbe belépni, s ez iránti szándékát, valamint kiküldöttéinek neveit, — s akadályoztatás esetén a mellékelt pontozatokra írásban megadott véleményét május hó 20-ig alulírott bizottsági elnök címére (B.pest,

sugárút, 92. sz.) a kellő időben bejelenteni, illetve megküldeni méltóztatásuk.

Budapest, 1823. április 20-án, a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek II-ik nagygyűlése által kiküldött bizottság nevében.

Ordódy Lajos,
jegyző.

Gr. Dessewffy Aurél,
elnök.

A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek szervezete.

I. Magyarország mezőgazdasági érdekeinek egyöntetű összképviselőre a gazdasági egyesületek szövetsége van hivatva.

II. A szövetség tagjai, az országos gazdasági egyesület és a megyei gazdasági egyesületek, a mely megyében gazdasági egyesület nincsenek, de van kisebb gazdasági egyesület, ott a megyei gazdasági egyesület megalakulásaig ezen kisebb egyesület képviseli a megyét. Ha ily megye területén több ily kisebb gazdasági egyesület van, azok együttesen képviselik a megyét és érdekeiket.

III. A szövetség évente egyszer, rendszerint az év első negyedében Budapesten rendes közgyűlést tart, melyet az elnök hív össze. Rendkívüli közgyűlés egybehívandó, ha a szövetség 6 tagja vagy az országos gazdasági egyesület vagy a földmívelés, ipar és kereskedelmi miniszterium vagy a szövetség által, az elnök annak összehívására megkeresetik.

IV. A közgyűlésen szavazattal bír: a) Az országos gazdasági egyesület 12 tagja. b) Az erdélyi gazdasági egyesület 3 tagja. c) A megyei gazdasági egyesületek egy-egy tagja, azonban tanácskozási joggal az egyesületek még egyszer annyi tagot küldhetnek, mint a mennyi szavazattal bírnak.

V. A közgyűlés saját kebeléből választja az elnököt és alelnököt, továbbá egy 24 tagú bizottságot. — Az elnök és alelnök működésben maradnak a jövő rendes közgyűlésig, melyet megnyitván még az új elnökválasztást intézik, s ennek megtörténte után visszalépnek. Az elnökök újra választhatók s az időközbeni rendkívüli közgyűlés tanácskozási vezetik. A szövetség 24 tagú bizottsága a közgyűlések közti idő alatt működik, a következő közgyűlésnek a hozzáutatisított tárgyak fölött jelentését beadja, de tagjai újból megválaszthatók, azonban csak miután az általuk előkészített és feldolgozott tárgyak a gyűlésen elintéztettek, szűnik meg működése. Az újonnan választott bizottság a közgyűlés kezdetén választatik, működését azonban csak az előbbeni visszalépése után kezdi meg. Az országos gazdasági egyesület titkársága teljesíti a közgyűlés és a szövetségi bizottság jegyzői és irodai teendőit és foganatosítja intézkedéseit. Ennek viszonzásául a szövetségi tagok, rendes évdíjas tagul belépnek az országos gazdasági egyesületbe.

VI. A szövetségi közgyűlési tárgyai: a) közegeinek megválasztása. b) a mult ülés által kitűzött és a szövetségi bizottság által előkészített és feldolgozott tárgyak. c) a földmívelési miniszterium által oda utalt kérdések. d) a szövetség tagjai által beadott kérdések és indítványok. A szövetségi közgyűlésen a földmívelési miniszter tetszése szerint küldöttek által képviselheteti társzaját.

VII. A közgyűlés, a szövetségi bizottság által feldolgozott tárgyakat, közvetlen tanácskozás alá veszi. Minden egyéb tárgy előkészítés végett, a szövetségi bizottsághoz utalandó; azonban 5 tag kívánatára eldöntendő azon kérdés vajjon a fennforgó ügyet, a közgyűlés közvetlen akarja-e tárgyalni, avagy a legközelebbi gyűlés napirendjére kitűzni, ez esetben szövetségi bizottság által, a napirend szerinti tárgyalásra előkészítettik.

VIII. A szövetségi bizottsága a közgyűlés által választatik: a) a megyei egyesületek 14 tagjából. b) az országos gazdasági egyesület 12 tagjából. c) az erdélyi gazdasági egyesület 2 tagjából. A bizottság elnöke, a szövetségi egyesület elnöke.

IX. A szövetségi bizottság feladata: a) a közgyűlés által hozott határozatok végrehajtása. b) a jövő közgyűlés napirendjének megállapítása. c) az utolsó szövetségi közgyűlés által tanácskozásira kitűzött, továbbá a Földmívelési Miniszterium vagy a szövetségi tagok által tárgyalásra indított tárgyakkal és hozzáutatisított tárgyakat tanulmányozza, felszereli, és indokolt javaslata mellett terjeszti be a jövő évi közgyűlésnek. E végből saját tagjai közül az egyes kérdésekre szakelődöket választ és ügyrendjét maga állapítja meg.

A szövetségi bizottsága a közgyűlés lefolyta után megalkul és működését megállapítja: a hozzá utatisított tárgyaknak a szakelődök általi feldolgozása után a szükséghez képest együttes ülést tart, melyet az elnök hív össze, ha az összes feldolgozott anyag hozzá beküldve lett; vagy ha egyes tárgyak együttes tárgyalása szükséges, vagy végre, ha a Földmívelési Miniszter, vagy a szövetség tagjai által új tárgyak lettek feldolgozás végett hozzá beküldve.

A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek II-ik nagygyűlése által kiküldött bizottság nevében.

Ordódy Lajos,
jegyző.

Gr. Dessewffy Aurél,
elnök.

A gazda-közönséghez.

Miután a mult őszi nagy mérvű esőzések folytán az őszi vetések legtöbb helyen — igen kevés kivétellel — csak későn öszszel végezethettek el, s mivel ezen késői gyenge vetéseket a tavaszi gyakori s tartós fagyok nem csak igen megsanyargatták, de nagy mérvben meg is ritkították — kiválólág a nedves természetű, lapályos, vízállós helyeken — s mivel a tavaszi zord időjárás növényeink illetve buza vetéseinek tavaszi vegetációját egy egész hónappal hátra vetette — megyénk legnagyobb részén: — ezen alapos oknál fogva $\frac{1}{4}$ század lefolyása alatt sohasem mutatkozott szükségesebbnek buza vetéseink vegetációját, növekedését s bokrosodását előmozdítani mint jelen időben.

Azért vagyok bátor e czélt elérendő gazda társaim figyelmét felhívni arra: miszerint „őszi buza vetéseiket mielőbb megboronáltatni elnemulassák,“ most midőn már az erős megfagyásától a talajnak nem tarthatni, most midőn a buza-talaj sem nem igen száraz, sem nem igen nedves, ép oly állapotban van, melyben a jó sikerrel való megboronálása őszi buzáinknak biztosan megejthető, s most midőn hosszas szárazság után esőt bizton várhatunk.

A boronálás végrehajtásánál következő gyakorlati szabályok tartandók szem előtt:

a) A boronálás könnnyű, hegyes, — nem tompa — fogu legyen.

b) A boronálendő buza-talaj sem nem igen nedves, sem nem igen száraz, de oly állapotban legyen, melyben biztosan jó kapálás eshetnék. (Igen száraz, igen nedves, vagy túl porhanyó talaj állapotban nem jó a buzákat boronálni kívált ez utóbbi esetben nehéz boronával.)

c) A boronálás harmat felszáradása után történjék, legüdvösebb eső előtt megejteni a boronálást.

d) A buza vetés megboronálendő, akár sűrű, akár ritka, mindkét esetben igen üdvös hatásu; a ritka vetéseknek nem kell sajnálnunk azon néhány szálát, melyet a boronálás fogai kitepnek, mert helyettük a boronálás bokrosodás által 100—1000 annyit szaporít.

Megejtenk a vadvízes különben is hideg természetű talajokban bővelkedvén, ezekben ez idő szerint a buzákat megboronáltatása kiváló jó hatással lesz.

P.-Apáti, 1883. apr. 27-én.

Vajda Gyula.

Felhívás.

Bukovinai székely testvéreinket igazi magyar vendégszeretettel fogadták országiszerte mindazon várak és községek, melyeket hazautazásuk alkalmával érintettek, de miután az országunk aránylag igen kevés városa és községe volt azon helyzetben, hogy elszakadt testvéreink hazajövelele felett érzett örömeik szíves megvendégelés útján is kifejezést adhasson, — pedig meg vagyok győződve, hogy ezt mind egyik örömet tette volna, — azon tiszteletteljes kéressel fordulok bukovinai testvéreink által utokban nem érintett községek hazafias, lelkes és áldozatkész hölgyeinek és polgáraihoz, szíveskedjenek ők is az utba esett városok nemes példáját követve, bukovinai testvéreinket némi segélyben részesíteni, azon czélból, hogy munkájukkal szerzett keresményüket ne legyenek kénytelenek életükre költeni, hanem minél többet tehessenek felre építésre és gazdaságuk felszerelésére.

Liszt, szalonna- és főzélékre volna legnagyobb szükség. Ezen élelmi szereknek minél sikeresebben leendő gyűjtése czéljából bizottságok alakulhatnának, melyek a hazafias adományokat nyugta mellett átvennék, leltár szerint raktározván és azoknak Panesovára szállításáról gondoskodnának. Meg vagyok győződve, hogy egy a vasutak, mint a hajózási vállalatok ezen adományokat a legmésékeltbb ártérn fogadják szállítani. A küldeményeket „Csángóknak Panesovára“ kérem elnevezni. Az ilyen czim alatt érkezett adományok átvételére és kellő ellenőrzés mellett leendő igazságos szétosztására új honfitársaink közül bizottság alakul. Ezen bizottság fogja a hazafias adományokat nyugtázni és azok mennyisége- és minőségéről szóló nyugtákat az illető gyűjtő bizottságok mindenikének megküldeni.

Nem tartom szükségesnek, hogy az adakozásra buzdítólag hívjak fel bárkit is, mert tudom, hogy mindenki, önként saját jószántából, szíve legbensőbb, legnemesebb sugallatát követve, biztatás nélkül adja azt, amit adhat.

Es hogy mennyire érdemesek új honfitársaink támogatásunkra, biztositja azon kedv és lankadatlan kitartás, melylyel ezen nehéz és előtűnik szokatlan földművelésnek a férfiak, hanem a család női tagjai, sőt még a gyermekek is végeznek. Szinte megfoghatatlan, hogy ezen egyszerű emberek küldettségű hivatásuknak nagy fontosságát ösztönösen megmennyire átérzik és mily rajongó szeretettel csüggenek e hazán.

Panesován, 1883. apr. 10-én.

Nagy György.

Levelezések.

Nagy-Rőcze, 1883. április hó.

Magyarosodunk! Ez a jelszó, de hát csakugyan igaz ez? Csakugyan rohamos léptekkel haladunk eszményünk felé? Csakugyan levágtott a hydra feje? Meghalt a panszláv eszme? Szétszóródtak hivei? Mindezen kérdésre nem most kell felelnünk. — Vértik szívünk, midőn e nem szót leírjuk: s könnyel telik meg szemünk, midőn kénytelenek vagyunk bevallani. — Még nem tudtuk egészen megölni, még mozog, még él, készül a harcra ellenünk, még gondolatában van hatalmába keríteni a várost, még nem mondott le róla. — De mi is élünk, mozgunk, hogy szerettünk ezánk boldogságát, a mennyire tőlünk telik előmozditsuk, biztositjuk. — Küzdünk velök, küzdelmünk győzelmesnek ígérkezik, elanynyira, hogy már sokan befejezettek látják a harcot, de a győzelem azért nem teljes, mert mi az ellenfél teljes tökéretevését kívánjuk.

Ez is meg lesz! Hasonlítsa bárki össze a mostani és egy évtizeddel ezelőtt való viszonyokat, lehetetlen, hogy szinte sebesebben ne dobogna az örömtől, mit érők, látva e kis város haladását. — Megváltozott egész formájában s a felületes szemlélő már nem is veszi észre, hogy még most is baj van.

A siker nagy és a haladás folyton tart.

Ezt a sikert pedig mondhatni csaknem egy ember szakadatlan tevékenysége hozta létre, egy ember, ki a haza szent érdekeit tartván szem előtt, önzetlenül kezdte meg a harcot, mely a „virágzó szláv“ gymnasium bukásával végződött, a ki jelenleg az ennek helyén felállított polgári iskola vezetője, legerősebb támasza, pedig a magyarosodás érdekében és polgári iskola hatása a legintenzívebb. — Elismerésül a polgári iskola ifjusága márczius 15-én, születése napján, fátylós zenével tisztelte meg s tüntette ki, a város legnagyobb része öszintén s szívből csatlakozott a menethez. Meg sem kellene neveznem, ugy is tudja mindenki, hogy ez: Mihalik Dezső. — Az ő kezdeményezése folytán alakult meg a „nagy-rőcei műkedvelő társulat“ is a legújabb időben, legbiztosabb zálogul annak, hogy a magyarosodás gyökeret vert, hogy az folyton izmosodik, erősödik. — E műkedvelő társulat van hivatva a magyarosítás szent és nagy eszméjét végrehajtani, édes magyar nyelvünket terjeszteni, nem erőszakkal, de mivelő, nemesítő módon. Terjeszteni a szép eszméket, fogékonyra tenni a népet minden jö, nagy és nemes iránt, felvilágosítani, tanítani, s nem hagyni a lélekvasárlók kezei között.

Társulatunknak 65 tagja van, mind rendes működő tag, mondhatni az összes itteni intelligenciát kebelébe fogadja. Diszleteinkről mást nem mondok, minthogy azt Lehmann Mór, a népszínház diszletfestője festé — ezzel azt hiszem mindent megmondtam.

Az első előadás Pünkösöd másod napján lesz. Színr kerül Almásy Tihámér „Tót leány“ czimű népszínműve. Ünnepe lesz ez ránk névze, nagy ünnepe, mert a magyarosítás egy nagy eszközt adjuk át a nyilvánosságnak. A megnyitás nagyszerűnek ígérkezik, vendégeink ugy a közeli, mint a távoli vidékről készülnek megörvendeztetni, elősegíteni a nagy sikert, tüntetni mellettünk, bátorítani, buzdítani bennünket. Mi pedig várjuk őket, mint erős támaszainkat, mint a magyarság buzgó apostolait.

r. i.

Hírek és vegyesek.

Br. Kemény Gábor földmívelési miniszter a mult hét elején pár napot Ajnácskőben töltött.

Ifj. Hegyessy Sándor, a rimaszombati tüztöltő testület főparancsnoka, ki családi körülményei folytán Csoltóra tette át lakását, — ma egy hete vett érzékeny bucsut a testülettől, melynek éveken át volt köztisztelőben és szeretetben álló al-majd főparancsnoka.

Mint örömmel értesülünk Ján János királyi ügyész súlyos betegsége határozottan jobbra fordult s hisszük, hogy mielőbb átvetheti ismét hivatalos teendőit.

Kinevezés. — Ráhón új posta-állomás állítatván fel,

postamesternővé özv. Alberta Karolyné szül. Gasko Julianna — városunk szülötte neveztetett ki.

Értesítés. Hivatalos tisztelettel tudósítom a gömörmegeyi ált. tanító egyesület „rimaszombati járáskör“-ének m. t. tagjait és az érdeklődő tanügybarátokat, miszerint a mult számban közölt tárgysorozattal, a Rimócziára egybehívott járásköri tanítói gyűlés — közbejött akadályok miatt — nem f. évi május hó 2-án, hanem május hó 5-én lesz megtartandó. — Rimaszombat 1883. apr. 27-én.

Törköly József, járásköri elnök.

Confirmatio. A rimaszombati ref. egyházban az uri szent vacsorával először élni kívánók ünnepélyes confirmálása folyó év május 3-án leend a templomban. — Felhívjuk e magasztos egyházi actusra a közönség figyelmét.

Jótekonyság. A pohorellai tüzkárosultak javára az alispáni hivatal 200 frtot utalványozott az inségalapból, e mellett azon készletet — mely ez időszert a magtárban volt, — szintén kiutalványozta. Rimaszombat városa ugyancsak a fentebbi czélra 50 frtot küldött saját pénztárából s egyszersmind segélygyűjtés végett 2 alk. rási ívet bocsátott ki; reméljük, hogy ezeken még tekintélyesebb öszszegzek fognak begyűlni.

Meghívó. A rimaszombati tüztöltő testületnek önkéntes tagjait, valamint azokat, kik ilyenekül az egyesületbe belépni óhajtanak, felkérjük, hogy ma d. u. 2 órakor a városhaza tanácstermében rövid értekezletre megjelenni szívesek legyenek. — Rimaszombat, 1883. ápril 29-én. dr. Szabó Samu, Bodor István.

Lövelde megnyitás. — A helybeli „Lövelde és nyári kaszinó“ ünnepélyes megnyitása május 3-án lesz.

Halva találtak egy 90 éves öreg koldust a rimaszombati határban folyó hó 26-án. A vizsgálat kiderítette, hogy varbóci illetőségű volt s természetes halállal mult ki.

Emberölés. Pongyelokon Lőrincsik Mihály és Vaczulcsák János béresek folyó hó 21-én összeveszték s veszekedés közben az utóbbi oly erővel szurta kését Lőrincsiknek bal szemébe, hogy a csontokon keresztül egész az agyvelőig hatott. A sebesült a szenvedett kérelem folytán már 22-én meghalt s az illető tettest elfogták.

Kegeletes czél. Luther Mártonnak születése negyedszázados évfordulójára nagyszerű szobrot akarnak emelni Neu-Yorkban, a Central parkban.

A rimaszombati tulajdonát képező „Széchenyi-kert“ben nagyban folynak az átalakítások. Azon tér, melyen e előtt hagyma, zeller s más ily fajta disznóvénnyek ingerlék a járó-kelek orrát, a város áldozatkésztsége s Wikoukal műkertes ügyessége folytán valóban diszkertté alakították át. Már eddig is temérdek fajta díszeserde szőlőtültatott át a régi temetőből átalakított szorgalmi-kertből, sőt innen Szeged beültetésére is sokat küldöttek, miért Szeged város polgármestere e köszönetet intézett e helyiség fáradhatlan gondozójának, Hamaliár Karolynak.

Rituális vérvétel. A „Rozsnyói Híradó“-nak írják Jolsváról, hogy ott e hó elején Atlas nevű, Galicziából beköltő ött zsidó, Sturman Mari nevű cselédjének kezét felmetszette s a kifolyó vért üvegbe felszedte s azzal ujszülető gyermekeit befejeszkendezte. Mint halljuk, a nyomozás meg is indított, mi leend eredménye, annak idejében közöljük.

Rejtélyes eset. E hó 22-én egy Rimaszombatban lakó hivatalnok kiment a zeherjei határ szélén fekvő s általa haszonbérben bírt szántó föld megtekintésére. Este felé járván az idő foglalkozása közben észre sem vette, hogy besötétedett. Haza fele indulva orozva megtámadták s a mit sem sejtőnek oly ütést mértek fejére, mely miatt eszmélet elvesztette. Ily állapotban találták meg másnap reggel s kocsin szállították be a városba. Sebe súlyos, de nem veszedelmes. Legesodálatosabb az, hogy az illetőnek ellenségei nincsenek, — így valószínű, hogy tévedésnek lett áldozatává. A nyomozást megindították, de semmi pozitív adat az okozott sérelmen kívül a bíróság kezébe még eddig nem akadt, a beteg pedig a körülményekről, a lesbenállásról, — minthogy hátulról ütötték le s eszméletét azonnal elvesztette, — felvilágosítást adni nem tud.

Tűz. Majomban e hó 26-án egy gyermek gyufára téven szert, tüzet rakott Szerző János bíró csürebén s pár perc az att mind a két csür s a szomszédjában levő széna és szalma boglyák lángba borultak. Szerencsére a sél a tüzzsikrákat nem a falu felé röpítette, s így a többi épületek a szomszéd dusaik segélyével megmentettek. A vesz helyére a rimaszombati tüztöltő testület is kivonult, de részint az utak járhatatlansága, részint pedig a távolság miatt későn juthatott oda. Ezen szerencsétlenség is igazolja azt, hogy országiszerte a falusi kised ovadók — legalább a nyári időszak alatt, midőn a falusi gyermekek csaknem minden felügyelet nélkül bolyonganak reggeltől estig, — hatósági rendelet folytán mindenütt szerveztessenek, s ott, hol a község ezeknek felállítását meg nem bírná — állami segélylyel — tartassanak fent.

A kanfutterek. — A majomi tűz alkalmával történt az, hogy két falusi atyafi meglátván a tüztöltőket, egyike kérdezte a másikat: „Ugyan koma, miféle katonák ezek?“ Hát kanfutterek, — lón a válasz. — „De nézd csak milyen hurkaforma ágyujok van!“ — „Az ám!“ — „De az a sok létra mire való?“ — Ostoba! hát azon hordják a golyóbist az ágyuba, — válaszolt önhittén a jártasabb.

Kivégzés volt Budapesten folyó hó 25-én. — Hatos Sándor szökött katoná és rablógyilkos akasztatott fel. A kivégzés színhelyére csak engedély mellett lehetett menni, így a borzasztó látványban nem sokan gyönyörködhettek, ha ugyan az emberi igazságszolgáltatás legborzasztóbbjának végrehajtása még valakit gyönyörködtethet.

Halálra ítélt nihilisták. A pétervári törvényszék 24 órai folytonos tanácskozás után Gracsevszky, Bogdanovics, Slatopolszky, Buzerovics, Falalov és Klinenko nihilistákat kötélt általi halálra, Stephanovicsot és Ivanovszkáját életfogytig tartó kényszermunkára ítélték, míg a többi beperelték 15—20 évi kényszermunkára ítélték.

Amerikában több tartomány felett óriási forgószél vult át, mely temérdek házat szétrombolt, az ültetvényekben temérdek kárt okozott, sőt dusan kivette áldozatát emberek közül is. — Az egyes helyeken constatált halottak száma felül haladja a 200-at, míg a sebesültek tizszerannyian is vannak.

Curiosum. Vettük a következő halottvizsgálati jegyzőkönyvet: 1. A halott neve: Sz. . . Rozália. (NB. A gyermek neve: Biri.) — 2. Családi állapota: özvegy. 3. Állása vagy foglalkozása: cseléd. 4. Kora: három hónapos. 5. Vallása; evangélikus. 6. A halál oka: gyermekláz. stb. — Kelt Várgede, 1883-d. V. . . I. . . ny halottkém.

Uj közlöny. „Tátra-vidék“ ezim alatt Uj-Tátrafüreden új közlöny indult meg e hó 15-én dr. Szontagh Miklós szerkesztése mellett. E közlöny, — mely minden hó elején és 15-én meg fog jelenni, — a Tátra és fürdőszék körében mozog, s mint az első szám mutatja, a szerkesztő kellő szakismerettel bír, ügyesen tudja változtatossá, élvezetessé és tanulságossá tenni lapját. — Ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára decz. végéig 3 frt 75 kr. július végéig 2 frt. **Megjelent** „A mezőgazdaság alapvonalai“ című munkának II-ik kiadása Debreczenben. — Irta Szűcs Mihály, — e tankönyvet, mely a tanító képezdéknek általánosan el van fogadva, — élvezettel olvashatják a falusi gazdák is, és sokat tanulhatnak belőle épen a mezei gazdaság köréből. Ajánljuk a népkönyvtárak figyelmébe. Ara 60 kr.

Nyugtázás.

106. sz. — Arany Jánosnak Budapesten emelendő éreztöbrára befolytak nálam a következő adományok, melyeket a gyűjtő bizottság 1221. sz. ivére bevezetvén, a 33 frt 03 krnyi összeget az ivvel együtt egyidejűleg a magyar Földhitelintézetnek elküldöttem.
Tisztelezom: ifj. Járóssy Endre áll. isk. tanító 50 kr., az állami isk. tanulóitól 1 frt 85 kr. — N. Közén: Mihályk Dezső 1 frt, Reusz Lajos 1 frt, Kubinyi Pál 1 frt; Polgári iskolai tanítótestület 10 frt; Polgári isk. tanuló 2 frt 52 kr. — Dobosinán: Wiesinger Károly 30 kr.; Nagy Albert 50 kr.; Mayr Péter 20 kr.; Melezer Ede 50 kr.; Ulreich János 50 kr.; Spangl Mihály 50 kr.; Kubicek Károly 30 kr.; Klein Sámuel 2 frt. — Bánrévén: Kajlovsky József 35 kr. — S.-Gömörön: Bogár Lajos gyűjtése 1 frt 42 kr. — Murányallyán: Droppa József 50 kr.; Kenyey 50 kr.; Pour 30 kr.; Müller 50 kr.; P. 50 kr.; Maklari K. 30 kr.; Zalay 50 kr.; Maezko János 30 kr.; Pikler Károly 30 kr.; Kohen 50 kr.; Hönchs 10 kr.; Csernák 10 kr.; Fejes András 10 kr.; Gyermek János 20 kr.; Zorkóczy József 30 kr.; Balázsik István 10 kr.; Szontagh 30 kr.; Hlaváts 20 kr.; Pour Gyula 10 kr.; Marikovsky 30 kr.; Lollók 30 kr.; Bradovka 30 kr.; Kozsnek János 20 kr.; Peterman Károly 20 kr.; Pokorni Antal 10 kr.; Többen 46 kr. Rimaszombat: Groó Vilmos 1 frt. — Kelt Rimaszombatban, 1883. évi apr. 23-án.

Groó Vilmos, kir. tanfelügyelő.

CSARNOK.

Keserű gombák.

Bulwer E. L. „Clifford Pál“ című regényéből azok számára, kik a szédelőket és művészeteket ismerni akarják, kiszedegette:

Kampo de Vasko.

„Nem mind arany, ami fénylik“ óv a közmondás, s mégis alig van ember, ki legalább egyszer életében talmit ne vásárolt volna, valódi fém helyett, de olyanok is sokan vannak, kik minduntalan „felülnek“, sőt mi magyarok a többek között, még azon betegségben is lélegzünk, hogy ellenére a különösen reánk vonatkozó példabeszédnek: „Saját kárán tanul a magyar ember“: gyermekes bizodalunkban a ragyogó dolgok elfordított oldalát megtekinteni rendszerint elmulasztjuk, s esupa kényelem-szeretetből feláldozzuk még a „veszett fejse nyelét“ is.

E betegség ellen ajánljuk olvasóinknak a „keserű gombák“-at, melyek szarítottak ugyan, de a bekövetkezett „gomba-ideg“-ben, s az ezen lapok hasábjain közelebb befejezett értekezés után, időszereinek tartjuk olvasóinkkal megismertetni, bizván abban, hogy a felhasználás módja iránt utasításainkat nélkülözhetik.

1. „Ha naponkinti önfentartásodhoz valamire szükséged van, — s azt kéred kell, az esetben kérelmed súlyát mindig arra fektesd, a mi legszentebb előtted: Egy közönséges koldustól legjobban megtanulhatod a népies esalás eme sarkalatos elvének alkalmazását: „Az isten nevére, uram, egy krajczárt!“

2. „Ha bármi dologban, minők: erkölcs, életezél, politika — járatlan vagy, kezd mindjárt a természet törvényein, — mert nem levén leírva, azokat senki sem olvasta; s ha valaki mégis azon kérdést intézné hozzád: hogy honnan tudod, miszerint ez, vagy amaz elv a természet törvényein alapul? — tedd szivedre kezdet s mondd: „Itt van bevésve!“

3. „Alkalmazkodjál az emberek izléséhez, és — — szolgálni fogják érdekeidet.“

4. „Ha tudákos emberrel beszélsz, légy feesező, ha tudatlannal, dicselkedő, de ha eszes emberrel állsz szóba: ölt komoly arcot, s kérjed az ő véleményét.“

5. Ha valamely híres ember életrajzát olvasod, — olyanét, kinek feltűnő szerenésje volt, — úgy fogod találni, hogy csak olyan tulajdonokkal bírt, minőkkel minden szelhámos embernek birnia kell. Ismerte — ugyan — az életrajz — az alkalmazkodás művészetét; (az az: tudott hizelegni) a csodálatra legméltóbb bátorságot, (vagyis: tudott szelet hajtani); gazdag volt lélekerőben, (t. i. örökdedett a rosz hírbe keveredéstől), — kitűnő jártassággal bírt a viszonyokban: (értsd képes volt annak ellenkezőjét állítani itt, mit másnak elbeszélte amott); bírta az ellenállhatatlan hatalmat kortársai elméje felett, (más szóval: értette, mint kell azok zsebeit igénybe venni, s azoknak összeköttetéseivel visszaélni.) Ha tehát sorsod alárendeltség kárhóztatott, szorgalmasan tanulmányozzad a nagy emberek életrajzát, hogy felvergődhessél, ha pedig magasabb körbe jutottál, élj bizalmas lábom a negyedvérékkel, mert csak így tudsz azom magaslaton megállani.“

6. „Az érény máz a manapság már kiment a divatból s jelenleg jobb a bűnök alárczát egészen elhajítani. Adjad az előkelő könnyelműt, esküdjél mosolygó ajakkal, s ne kívánjad, hogy jobbnak tartsanak, minők embertársaid — — — legnagyobb részben. Az őszinteség ép olyan fátyol, mint a hidalgó-köpenyegé.“

7. „Ha valamely nagyobb szabású tervet — egy esomó ember megcsalására — keresztülvinni akarsz, tervednek

legelőször olyan híveket szerezz, a kik legeszesebbek és legravaszabbak: akkor meglesz a kiinduló pont, melyről valamennyit luddá teheted. „X ur tökéletesen meggyőződött az eszme életrealóságáról“ — fogja Y mondani Z-nek és — — — „készen vagy velük.“

8. „Mesterfogásaidat két osztályba sorozzad: olyanokéba, melyek csekély-, s olyanokéba, melyek sok fáradságot igényelnek. Az elsőbe tartoznak: hizelegés, figyelem. válasz a levelekre — forduló postával, udvarias kitérés annak utjából, kit tönkrejuttatni akarsz. Ezeket soha el ne hanyagold, mert a legesekélyebb dolog is érdemes a fáradságra, ha pénzbe nem kerül, s még a mellett, mialatt czéled felé törekedél, az udvarias, a szorgalmas, a jószívű hírébe kerülsz. De a sok fáradságba kerülő mesterfogásokra, minők: hosszas és folytonos alárendeltség egy mogorva, erénynek, tulajdonságnak, — melylyel nem dicselkedhetel, — szinlelése egy nehezen elámítható egyénnel szemben, — mindezekre ne vállalkozzál, kivéve az olyan czélokot, melyek nemcsak az idővesztéséget, de a felfedeztetés veszélyét is kárpótolják. Fáradságos szolgálat sovány díjazásért, csak törpe embereknek való elv, az iparlovagnak nagyobb lelki erővel kell birnia.“

9. „Mindig kész legyen nálad a bocsánat.“
10. „Ha bizonyos összeget kölcsönöztél (mert ez is megtörténhetik rajtad,) s kétséges, hogy visszafizettetik-e? adósodnak ne igazság érzetere, de emberszeretetére hivatkozzál, mert az igazságszeretet, melyet kiki magában rejt, kevés embereknek hizeleg. Ki is tenné ki magát a kényelmetlenségnek minden dicsőség, minden jutalom reménye nélkül, csak azért mert adós? De az emberszeretet kíváncságon sklandozza a hiuságot. Az emberszeretet bizonyos erkölcsi hatalom érzetét foglalja magában, s ezen érzelem az ember szellemi természetét legjobban kielégíti. Ez okból becsültetik széles e világon minden erénynél magasabbra az emberszeretet. Ebből magyarázható ki azon tünet oka, hogy minél kevélyebb, büszkébb valamely nép, annál inkább dicsőíti az alamiználkodást, és — — — veszi igénybe az emberbaráti intézeteket“
(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

F. Nem ér 2 garast, pedig ennyit fizettünk érte.
P. L. Köszönjük. Mäskor is és gyakrabban legyen szerenésünk.
B. B. Ohajtását, midön terünk engedni, mindig teljesítjük.
Concordantia. — A Szentlélek nem sokára megerkezik.
K. J. Remélem, meg van elégedve.
Gy. L. Várva várom.
V. Gy. Minthogy késön kaptuk, — bár sajnáljuk, — egészen nem közölhetjük.
L. S. Köszönjük. — A második nem költötte-e fel figyelmét?

Felelős szerkesztő: Bodor István.

Magán-hirdetések.

Alólírott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a tavaszi és nyári évadra a legújabb divatu kelmékkel gazdagon felszereltem

férfi-szabó üzletemet.

Ennélfogva felhívom mindazok figyelmét, kik jó kelméből, divatszerű öltözeteket óhajtanak jutányos áron, szerenéseltessenek megrendeléseikkel. — Ugyanott mindenféle **kész ruha** is kapható.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöletnek.

Rimaszombat, 1883. márczius 24.

4—4 MAJOROSY RUDOLF, férfi-ruha készítő.

Árverési hirdetmény.

624. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Schvandtner János** végrehajthatónak, néhai **Schvandtner Mátyás** örökösei végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Felső-Pokorágy községben tekvő a felső-pokorágyi 30. sztjkben foglalalt Schvandtner Mátyás nevéen álló külbirtokra 305 frt 80 kr. és a felső-pokorágyi 88. sztjkönyvben foglalalt Schvandtner János, Emilia, kiskoru Schvandtner Dániel és Mária nevéen álló beltelek s épületekre, 160 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra az 1883. évi május hó 18-ik napjának d. e. 10 órája Felső-Pokorágyon a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis a 30. sztjkvi birtokra 30 frt 58 kr. a 88. sztjkvi birtokra 16 frtot készpénzben a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Rimaszombati kir. tszék mint tkvihatóság 1883. február hó 9-én.

1—3 Marton, kir tszéki elnök.

Értesítés.

Van szerenésém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy f. év april hó 26-án Rimaszombat városában a **Tompa-utca 2-ik szám alatti házban**

kovács-üzletet

nyitottam. — A nevezet üzleti téren már több évi tapasztalataim vannak, de különösen mint vizsgázott gyógykovács a lovak szabályszerű megvasalásában szerzett szakismereteim bátoritanak arra, hogy a n. é. közönség bizodalját kikérjem, azon biztosításom mellett, hogy a kor igényeinek megfelelőleg a legjutányosabban fogom becses megbízóimat kiszolgálni.

Azon reményben, hogy a n. é. közönség becses pártfogásába veend, vagyok a n. é. közönségnek

Rimaszombat, 1883. apr. 26. Teljes tisztelettel

Kovács János, gyógykovács és kovács-iparos.

1—10

Bérbeadó lakás.

A rimasor-utczában Majomi Józsefné asszony 59. számú házában egy első emeleti öt szobából álló kényelmes lakás jövő **Szent-Mihály naptól** kezdve bérbe vehető, sőt esetleg hamarabb is elfoglalható.

Eladó tölgyfaépület.

Rimaszécsen alólírott nál egy egészen jó állapotban levő **tölgyfa épület** mely csür vagy juhakol részére igen czélszerűen felhasználható lenne, — eladó. Ugyanott egy szintén jó állapotban levő **tölgyfa mangorló** — kék festők részére — igen jutányos áron eladó.

Bővebb értesítést nyerhetni a tulajdonos **Klein Farkas**-nál Rimaszécsen.

Asztalos- és kárpitos-butor.

Több száz szoba berendezésére legolcsóbb ár mellett mindenkor készletben kapható

STEINBACH SÁNDOR

cs. kir. kizárólag szabadalmazott kárpitos, diszító és butorgyárosnál **BUDAPESTEN,** **Ferencz József-tér 6. sz. a. „Európa“ szálloda átellenében.** Kiházásitási és nagyobb mérvű berendezéseknél különös árleengedés.

☛ Képes árjegyzék ingyen. ☛

5—5

Dreher Antal-féle

KIVITELI PALACZKSEREK

egyedül kaphatók és megrendelhetők csakis

DIETRICH és GOTTSCHLIG-nél Budapesten, vagy **DREHER ANTAL-nál** Kőbányán.

A nyáron át naponta háromszor friss töltés, a palaczkok töltése czéljára eltett, legkitűnőbb kiviteli palaczkserenek.

Ismét eladókat legnagyobb előnyökben és engedélyekben részesítjük.

☛ Szives tudomásra. ☛

Azon t. cz. közönséget, mely csak Dreher-féle kiviteli sert fogyaszt, arra figyelmeztetjük, hogy csak azon palaczkserék hamisítatlanságáért és eredetiségéért kezeskedünk, melyeknek vignetáin a „Dietrich és Gottschlig“ név világosan olvasható.

3—10